

praznovanje

edvard stahura

JESEN

Zaranjati zaranjati
u vrtove ride jeseni
i kidati lišće redom
kao sate postojanja

Ići od drveta do drveta
od bola do bola
tihim korakom patnje
da ne probudiš vetar iz sna

Lišće kidati nemilosrdno
s osmehom toplim i tužnim
a poslednji listić
ostaviti nekom i umreti

RUŽA

Noću u vrtu kralj je strašilo
i njegova magična verenica
za milost kraljevu negovana

a mene više niko odavno tako
odavno tako više niko
ne neguje

da li sam lim ili tigar
da me više niko odavno tako
ne neguje

ili imam radnjicu radnjicu s korenčićima
da se sam iz nedelje u nedelju
ispod tezge negujem

Noću u vrtu kralj je strašilo
i njegova magična verenica
a možda i magično sutra

za milost kraljevu može me negovati

NOĆ ILI OČEKIVANJE DORUČKA

Nagni se ružo—bože
nagni se ka meni
prema uhu kao minduša ružo—bože

Moje uho ima bokal
iz njega možeš samo ti i niko drugi da pije
i tvoja minduša kao i uho ima bokal

Na molitvu me pozivaš, o, pozivaš
odsajaj noža
u najlepše srce kože

teže je s tobom sačuvati čistotu
svaki lav bi se odavno opekao
šuma pepela iz njegove grive i ništa više

nagni se ružo—bože
nagni se prema meni u meni
granućemo kao što sunce granjava

* * *

Kože tvoje iznutra oprane
kože moje iznutra oprane

iako nam isti vetrovi grle bokove
iako nam isti vetrovi otvaraju bokove

šta jedno drugom da damo

koji tvoji psi neće napustiti gospodara
koji moji psi neće napustiti gospodaricu

iako nam isti snegovi zatrpavaju zapregu
iako su isto snegovi naša lepa zaprega

šta jedno drugom da damo

koje su tvoje sobe za mene pećine i san
koje su moje sobe za tebe pećine i san

iako je plavo nebo iznad iglica
iako je plavo nebo iznad

ARHITEKTURA

To je sada nekakva vitkost
neko začeti
drvenim nemirom drveta
kao crkva ili zvono
koje za granu štrči iznad kupole

kao da je nada već izgubljena
za palmovu grancicu
to je sada nekakva vitkost

a ipak mogao si da započneš drvo
od gnezda kako mi se čini
da stidljivost i podbradak
sākriješ visoko u tom stilu

* * *

Na vest o zemljotresu u Čileu
moja se stopala postidela
i htela odmah da propadnu
u nekakvu paklenu klisuru

dakle podsećam ih na razboritost
da je na meni i pada mnom veliki zemljotres
poput osvete krtica lotosovom cvetu

dakle podsećam ih na strpljenje
i molim da budu sposobni za to

PRAZNOVANJE

U ikonama je pozorište
ili pre opraštanje s tim svetom
ja se zbog toga dopadljivo trudim

Tako se pištaljke zovu
ikona zna jer se za nju
tako orgulje šire
i sve ostale zlatne žile

i ostale moje vrpce
ikona zna jer je korset za nju
koji će se nositi kasnije
graciozno u struku i u urmi
gde se nalaze moja praznujuća bedra

BOŽANSKA AKADEMIJA

Tako me ubijaš
vestalko praktičnog života
kao da si mene izroda zavolela
i mene miljenika gradila
nalik na bespomoćne trave

za mene akademija su ipak
vetrovi četiri glorioze
nad drugim verenicama
kod svetkovina vrhova kod madonita

Pa ipak za mene
neka se tamo Hanza praktično hrani

i federacije pacova i one hijene

tako je samo zbog toga, o, bogovi

EDVARD STAHURA (1937—1979), poljski pesnik, pevač i prevodilac rođen je u Francuskoj. Sa jedanaest godina vratio se u Poljsku. Završio je studije romanistike. Prevodio sa engleskog i španskog. S gitarom i ruksakom prešao je uzduž i popreko sve kontinente. Živeo je svoju umetnost. Kao i svi perfekcionista, kada je posumnjao u mogućnost postizanja savršenstva, izvršio je samoubistvo. Glavna dela: *Jedan dan* (1962), *Mnogo vatre* (1963), *Talasajući se na vetru* (1969), *Po vrtu neka terevenče skakavci* (1968), *Sva ostrina* (1969), *Šeherezada ili zima šumskih ljudi* (1971), *Sve je poezija. Roman — reka* (1975), *Se* (1977), *Mnogo vatre i tako dalje* (1978), *Fabula rasa* (1979).

PORCELAN

Kao brodovi za prevoz vune i cimeta
sve je valjda pravilno

oprosti mi nesigurnost
čičerone sastavljen od kostiju moga sina
čiju kišu sam čekao više nego njega
na kolikim kulama svi horovi i trube
mogli bi pozvati na besmrtnost

jer šta je
odgovarajući i uvek laskavi čičerone
s jednim jedinim kapricom u kolenima
kao da taj kapric elegičnosti dodajem
čiju kišu sam čekao više nego njega
na kolikim kulama svi horovi i trube

kao brodovi za prevoz vune i cimeta
sve je valjda pravilno

* * *

Sagnite leda vaša
obale sunčanih kornjača
da i ja spoznam pravednost dodira
i svetlost kuće lenje
dan kasnije

Raširene nozdrve podneva
šume ipak nemir
na visini glasa
vrtova
i neba

Dakle polomio sam mesingane šipke
na jednake komadiće
da iz njih isteku
purpurne reke žila na užarene ravnice

Ali i harmonija je
izazvala sumnju izvršnih skulptora

* * *

Na početku bejahu bokali
na brežuljcima
i grbama visokih kamila
ali kiša sagore njihovo zelenilo
i otvori se vitkost dolina

Solane
zbog čega svake noći odsecaš kosu
i zbog čega od svojih dlanova hramove gradiš
a nebo moliš
za meko rusko zlato
mojih očiju

Na početku bejahu bokali
za vino zadovoljstvo i vino

* * *

Pre nego što oči dosegoše
indijsku punoću ovala
predavaš se sledećim kapricima
tvojih gestova
s ribama i cvećem bogatih jezera

Ali ti bejaše
lepa i mudra kao Sara
uz to moja usta
i prijatna linija postanka sveta

Samo mi duša
otišla na tužna ostrva
okamenjujući se u ljubomorni kip

Izbor i prevod: Biserka RAJČIĆ